

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 9 (410)
ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ
14 травня 2016 року

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ» ОГОЛОШУЄ КОНКУРС НА ЗАМІЩЕННЯ ПОСАД:

НА МЕДИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

— завідувача кафедри оториноларингології, офтальмології та нейрохірургії — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи — не менше десяти років.

— доцента кафедри іноземних мов — 1 посада;

— доцента кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології — 2 посади;

— доцента кафедри хірургії № 1 з урологією імені проф. Л. Ковальчука — 1 посада;

— доцента кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики сімейної медицини — 1 посада;

— доцента кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами — 1 посада;

— доцента кафедри акушерства і гінекології № 1 — 1 посада;

— доцента кафедри медичної фізики діагностичного та лікувального обладнання — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років.

НА СТОМАТОЛОГІЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

— завідувача кафедри хірургічної стоматології — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня доктора наук, вченого звання професора відповідно до профілю кафедри, стаж науково-педагогічної роботи — не менше десяти років.

НА ФАКУЛЬТЕТІ ІНОЗЕМНИХ СТУДЕНТІВ:

— доцента кафедри клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими — 2 посади;

— доцента кафедри педіатрії № 2 — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років.

В НАВЧАЛЬНО-НАУКОВОМУ ІНСТИТУТІ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ:

— доцента кафедри педіатрії — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років.

НА ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ ФАКУЛЬТЕТІ:

— доцента кафедри загальної хімії — 1 посада.

Вимоги до претендентів: наявність наукового ступеня кандидата наук, стаж науково-педагогічної роботи — не менше п'яти років.

Термін подачі документів — один місяць з дня оголошення.
Звертатися: 46001, м. Тернопіль, майдан Волі, 1, відділ кадрів, тел. 52-14-64.

ВІДМІННИК НАВЧАННЯ

Юлія КОЗУБ – студентка 5 курсу стоматологічного факультету

Стор. 6

УСПІХ

МАГІСТРАН ВИГРАВ СТИПЕНДІЮ НІМЕЦЬКОЇ СЛУЖБИ АКАДЕМІЧНИХ ОБМІНІВ

Магістрант кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського Костянтин Козаков нещодавно виграв стипендію від DAAD (Deutsche Akademische Austauschdienst) для проходження академічних курсів в одному з найпрестижніших та найбільших наукових центрів Європи — Гумбольдтському університеті Берліна.

Німецька служба академічних обмінів є одним з найбільших об'єднань, яка діє на правах громадської організації для підтримки академічних обмінів наукових співробітників і студентів.

Костянтин Козаков висловлює подяку за сприяння в отриманні стипендії завідувачу кафедри хірургії ННІ ПО, заслуженому діячу науки і техніки України, професору Ігорю Яковичу Дзюбановському.

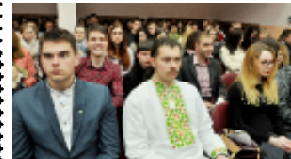
Нагадаємо, що Костянтин у студентські роки демонстрував високий рівень знань. У жовтні 2014 року він здобув третє місце у Всеукраїнській олімпіаді з хірургії. Торік був відзначений грамотою департаменту освіти і науки Тернопільської обласної державної адміністрації як відмінник навчання.

Прес-служба ТДМУ

У НОМЕРІ

Стор. 3

ЦЬОГОРІЧНИЙ КОНГРЕС СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЗІБРАВ РЕКОРДНУ КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ

За усталеною традицією щороку наприкінці квітня на базі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського відбувається Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених. Цьогоріч він став ювілейним — двадцятим. 250 молодих науковців нашого університету, а також 232 представники медичних вишів взяли в ньому участь.

Стор. 4

ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я

Водинадцять відбулася науково-практична конференція «Довкілля та здоров'я». Форум зібрав понад півсотні делегатів з Харкова, Львова, Одеси, Тернополя. Відбувся захід напередодні тридцятиріччя катастрофи на ЧАЕС. Хвилиною мовчання вшанували присутні пам'ять жертв Чорнобильської трагедії.

Стор. 10

ВОНИ БУЛИ ПЕРШИМИ

Щодо перших тернопільських студентів — адже медичний інститут був першим вищим навчальним закладом міста — одну половину з них склали «стажники» (абітурієнти зі стажем), іншу — випускники середніх шкіл. За віком — від 1922 до 1941 року народження. Серед «стажників» переважали фельдшери, акушери, медсестри, демобілізовані з армії та робітники. Багато з них мали сім'ї, деякі навіть з двома-трьома дітьми.

ВИПУСКНИЦЯ ІВАНКА ЧОБАНЮК НАГОРОДЖЕНА ОРДЕНОМ «НАРОДНИЙ ГЕРОЙ УКРАЇНИ»

22 квітня у селі Великомихайлівка Дніпропетровської області поблизу бази 5-го окремого батальйону Українського добровольчого корпусу відбулася п'ятнадцята це-

Іванка ЧОБАНЮК

ремонія нагородження найпочеснішою відзнакою сучасності — орденем «Народний герой України». Вже понад 200 бійців, медиків і во-

лонтерів мають цю відзнаку. Ця нагорода є недержавною.

Майже всі нагороджені є добровольцями — бійці батальйонів ДУК ПС (тепер УДА), «Донбас», «Азов», «Айдар», а також волонтери і медики-госпітальєри. Нагороджували героїв у лісі, біля місцевої пам'ятки, званої як «Дуб Нестора Махна». Вручав відзнаки Провідник УДА Дмитро Ярош. Серед нагороджених і випускниця ТДМУ Іванка Чобанюк, яка представляє медичний батальйон УДА «Госпітальєри»

Будучи ще студенткою шостою курсу Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, Іванка Чобанюк завдяки своїй відважності та вболіванню за життя кожної людини стала живою легендою у зоні проведення АТО. Вона одна з небагатьох волонтерів, яка витягувала поранених під мінометним обстрілом.

ЛІГУ ЧЕМПІОНІВ УНІВЕРСИТЕТУ З МІНІ-ФУТБОЛУ ВИГРАЛА КОМАНДА СТУДЕНТІВ З ГАНИ

Ініціативу студентів ТДМУ з проведення міжнародного турніру з міні-футболу підтримала адміністрація вишу. Впродовж кількох днів 15 команд (11 команд іноземних студентів, 4 — українських студентів), які подали заявки на участь у «Лізі чемпіонів ТДМУ», змагалися за призові місця. Організаторами змагань стали українські та іноземні студенти — Іван Калька й Ахмед Алсачіт зі своїми друзями, а також кафедра фізичної реабілітації, здоров'я людини та фізичного виховання нашого університету.

У чемпіонаті взяли участь команди студентів України, Іраку, Єгипту, Нігерії, Камеруну, Марокко та Гани.

Наймоцітніші та «найгарячіші» баталії відбулися 26 квітня цього року в спортивній залі ТДМУ. Саме цього дня чотири команди-фіналісти з'ясували першість під час півфінальних і фінальних ігор.

Після запеклої боротьби перемогу здобула команда Гани. Українські студенти не поступалися ні технічно, ні силами. Зрештою, про це свідчить нічийний рахунок фінального матчу. Долю двоюбою вирішувала серія пенальті, в якій українська команда поступилася ганійцям, виборовши друге місце.

Третє місце здобули студенти з Нігерії, а четвертими стали представники Іраку.

Кращим гравцем чемпіонату визнано Абдуллу Хасана, а кра-

щим голкіпером — Ахмеда Алсачіта. Переможці отримали кубки, медалі та сертифікати.

Відзнаки від імені ректора ТДМУ, професора Михайла Кор-

ди вручив декан факультету іноземних студентів, професор Петро Сельський.

Оголошення про перемогу у представників команди Гани викликало шквал позитивних емоцій і неймовірні хвилини радості.

Якби у таких змаганнях відзначали кращу команду вболівальників, то у Гани також була би чергова перемога, адже їхні прихильники до останньої секунди уносили підбадьорювали своїх улюбленців.

Вітаємо переможців турніру. Водночас слова подяки висловлюємо організаторам чемпіонату, яким, попри нелегке навчання, вдається пропагувати заняття спортом і проводити цікаві змагання.

ХТО КРАЩЕ ВИКОНАВ ПРАКТИЧНУ СТУДЕНТСЬКУ РОБОТУ «ФАХІВЕЦЬ»

Нещодавно в ТДМУ відбувся фінал Міжнародного конкурсу на кращу студентську практичну роботу «Фахівець». Цього року з метою інтеграції та налагодження співпраці між стоматологічними факультетами ВНЗ України та вдосконалення рівня практичної роботи серед студентів IV та V курсів стоматологічних факультетів оргкомітет запропонував проведення фіналу конкурсу «Фахівець-2016» у Тернополі на базі кафедри терапевтичної стоматології, яку очолює професор Михайло Лущинський.

Ініціатором проведення конкурсу є заслужений діяч науки і техніки України, професор Ніна Смоляр, а організатором — Львівський національний медичний університет імені Д.Галицького, зокрема, кафедра стоматології дитячого віку. Метою заходу є підвищення рівня практичної підготовки серед студентів-стоматологів.

У конкурсі брали участь представники медичних закладів Ужгорода, Івано-Франківська, Львова, Тернополя, Києва та Полтави.

Серед конкурсантів провели жеребкування. Після цього студентів ознайомили з обсягом роботи та робочим місцем. Робота студентів-конкурсантів тривала три години й складалася з трьох етапів, кожен з яких перевіряли члени журі згідно з протоколом. Завдання учасників по-

лягало у проведенні реставрації фронтальної групи зубів (III, IV класи за Блеком).

чна підготовка пацієнта перед лікуванням, уміння працювати з асистентом у чотири руки, пра-

Роботи оцінювало кваліфіковане журі, зокрема, професорсько-викладацький склад профільних кафедр медичних ВНЗ України, до якого увійшли доц. Т.Ю. Лисак, ас. В.В. Іванчишин (Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького), доц. Н.О. Гевкалюк, доц. І.О. Суховолець (Тернопільський державний медичний університет імені І.Горбачевського), доц. І.Ю. Литовченко (ВДНЗ УМСА), ас. С.М. Шверія (Ужгородський національний університет), ас. В.В. Філоненко (Національний медичний університет імені О.О. Богомольця).

Конкурсні роботи оцінювали за такими параметрами: психологі-

вильність виконання техніки знеболення, завершеність кожного етапу препарування, правильність використання додаткових засобів (кофердам, матриця, клини, ретракційна нитка), клінічний стан реставрації (підбір кольору, відновлення анатомічної форми, крайове прилягання реставрації, якість фінішної обробки, відсутність пор у матеріалі).

Перше місце на конкурсі виборов Рашид Мамедзаде (м. Київ). За друге місце відзначені Марія Василенко (м. Полтава), Назар Стасюк (м. Львів) та Тарас Ребенчук (м. Тернопіль), а за третє — Андрій Шелефонтьок (м. Івано-Франківськ), Денис Милій (м. Львів, ЛМІ), Василь Бокоч (м. Ужгород).

НАШІ ШАХІСТИ ВИБОРОЛИ ДРУГЕ МІСЦЕ

Цього року студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського постійно радують перемогами й спортивними здобутками. 19 квітня наша команда здобула друге місце у змаганнях з шахів, які відбулися в рамках Літньої універсиади серед ВНЗ III-IV рівня акредитації.

Університет представляли студенти першого курсу стоматологічного факультету Михайло Якимчук, Юрій Ковенко, Вікторія Патока і студентка другого курсу медичного факультету Ульяна Солтис. До змагань коман-

ду готували викладачі кафедри фізичної реабілітації, здоров'я людини і фізичного виховання Віктор Назарук, Людмила Новакова і Ігор Соколовський.

«Примемно був вражений тим, що такий вид спорту як шахи дуже популярний серед дівчат. Саме представниць прекрасної половини людства було чимало під час Універсиади. Особливо тішить, що студенти, які займаються шахами, володіють неабиякою мудрістю, витримкою й мають стійкий бойовий характер. Нашому студенту Михайлові Якимчуку суддя змагань навіть запропону-

вав тренуватися в його команді та порадив надалі займатися цим видом спорту. Ульяна Солтис гідно витримала двобій з магістром міжнародного класу. Запрошую хлопців у секцію з шахів, де вони зможуть цікаво та корисно провести час і знайти мудрих співрозмовників», — зазначив тренер команди Ігор Соколовський.

Щодо результатів ігор, то ТДМУ переміг команду ТНТУ з рахунком 3:1, команду ТНЕУ-2 — з рахунком 2,5:1,5. У грі з командою ТНЕУ-1 поступився двома очками — рахунок 1:3, а з командою ТНПУ зіграв у нічию — 2:2.

ТДМУ ПОДОРОЖУЄ УКРАЇНОЮ

Відомий французький письменник Анатоль Франс якось сказав: «Подорожі навчають більше, ніж будь-що інше. Іноді один день, проведений в інших місцях, дає більше, ніж десять років життя вдома».

Коли ти навчаєшся в медичному університеті, в тебе часто не буває часу на себе, а тим більше — на те, щоб зібратися компанією й гарно провести вільну хвилину.

Проект «ТДМУ подорожує Україною» покликаний забезпечити тебе та твоїх друзів чудовими враженнями, новими знайомствами і досвідом, який залишиться з тобою упродовж твого життя за порівняно короткий проміжок часу.

Подорожі проводять таким чином, щоб молодому студентові не набридали нудні розповіді екскурсоводів. Співвідношення «екскурсії-вільний час» — чудо-

ве для того, щоб закарбувати в пам'яті місце та залишити гарні враження на довгий час.

Пересування ж нам забезпечує сучасний транспорт, який не лише не створює дискомфорту, а й сприяє відпочинку.

Варто зазначити, що проект створений та розвивається лише за підтримки наших студентів, тобто куди, як і коли їхати, можна обирати самостійно.

Загалом програма справді варта уваги. Не вірите? Переконайтеся самі! https://vk.com/tsmu_trips

Добірку підготовлено за матеріалами прес-служби ТДМУ

Редактор **Г. ШИБАЛІНЧУК**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК**,
Л. ХМІЛЯР,
М. ВАСИЛЕЧКО
Комп'ютерний набір і верстка:
Р. ГУМЕНЮК

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. 52-80-09; 43-49-56
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновники:
Тернопільський
державний університет
ім. І.Я. Горбачевського,
департамент охорони здоров'я
облдержадміністрації

Видавець:
Тернопільський
державний медичний
університет
ім. І.Я. Горбачевського
Індекс 23292

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 300 від 19.12.2000
видане
управлінням у справах
преси та інформації
облдержадміністрації

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг — 3,33 друк. арк.
Наклад — 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Терно-
пільському
державному університеті
ім. І.Я. Горбачевського,
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ЦЬОГОРІЧНИЙ КОНГРЕС СТУДЕНТІВ І МОЛОДИХ УЧЕНИХ ЗІБРАВ РЕКОРДНУ КІЛЬКІСТЬ УЧАСНИКІВ

За усталеною традицією цього року наприкінці квітня на базі навчально-оздоровчого комплексу «Червона калина» ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського відбувається Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених. Цьогоріч він став ювілейним – двадцятим. 250 молодих науковців нашого університету, а також 232 представники медичних вишів взяли в ньому участь. Зокрема, приїхали делегації навчальних закладів з Житомира, Вінниці, Чернівців, Полтави, Харкова, Івано-Франківська, Ужгорода, Дніпропетровська, Запоріжжя, Кіровограда, Львова, Луцька, Києва, Одеси, Сум, Чорткова, Кременця. Для публікації в науковому збірнику матеріалів конгресу автори з України, Польщі, Російської Федерації та Гани подали 929 наукових робіт.

Відкриваючи форум, ректор ТДМУ, професор Михайло Корда тепло привітав присутніх і наголосив на важливості підтримки наукових ініціатив молодих вчених для розвитку науки.

Тарас МОРОЗ, голова студентської ради

— Конгрес — одна з найкращих наукових традицій нашого університету, яку ми й надалі будемо підтримувати, плекати та розвивати, — сказав Михайло Михайлович. — Цього року коло учасників цього форуму ще розширилося, побито минулорічний рекорд. Це є свідченням того, що молодь цікавиться науковими дослідженнями. Саме за такої умови українська медична наука матиме майбутнє. ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського — один з флагманів медичної освіти та науки в Україні — цього року посів перше місце в галузевому рейтингу МОЗ України. І попередніми роками наш університет займав провідні позиції в цьому рейтингу, що свідчить про стабільно високу якість ос-

віти й науки в ТДМУ. Наші студенти мають можливість займатися в наукових гуртках і лабораторіях, де виконують свої дослідницькі роботи. Робимо все для того, щоб наука в університеті розвивалася.

Михайло Михайлович побажав студентам і молодим вченим миру, здоров'я, успіхів у на-

Голова студентської ради ТДМУ Тарас Мороз, побажавши учасникам конгресу гарного настрою, нових наукових знань і нових знайомств, нагадав відомі слова лікаря епохи Відродження Парацельса: «Жодна хвороба не може адаптуватися до знань лікаря».

Від імені гостей представники

вчання, науці та особистому житті.

Проректор з наукової роботи, професор Іван Кліщ також привітав аудиторію, побажавши присутнім всляких гараздів, і наголосив на важливості таких наукових форумів для становлення майбутнього вченого, науковця, дослідника.

— У нас сьогодні подвійне свято. Адже 1953 року саме цього дня у журналі «Nature» опублікували статтю про те, що в людській ДНК міститься інформація, яку організм використовує впродовж свого життя. Ця стаття зробила революцію в медицині. Але наука не стоїть на місці, можливо,

серед присутніх в залі є ті, хто з часом також зробить важливі відкриття в вітчизняній та світовій науці. Нехай конгрес запалить у ваших душах вогонь пошуковця і дослідника, — додав Іван Миколайович.

Вінницького національного медичного університету імені М.Пирогова Федір Гладких та Івано-Франківського національного медичного університету Степанія Варунків подякували господарям за по-справжньому цікавий захід і гостинність.

Організатори й справді доклали всіх зусиль, щоб Міжнародний медичний конгрес студентів і молодих вчених став пам'ятною подією. Керівник наукового відділу ТДМУ, доцент Оксана Шевчук відзначила, зокрема, активну й злагоджену роботу голови студентського наукового товариства Катерини Галей, голови ради молодих вчених Світлани Кучер і куратора студентського наукового товариства Людмили Мазур. За словами Оксани Олегівни, участь у міжнародному конгресі для майбутнього науковця дуже важлива, бо це гарна можливість отримати практичний досвід публічних виступів, навчитися правильно себе представляти, вичерпно відповідати на запитання. Без залучення найбільш здібних і талановитих студентів до наукової діяльності не буде молодих вчених і гідної зміни вже досвідченим науковим кадрам.

— Свого часу я також брала участь у цьому конгресі, висту-

пала з доповіддю на засіданні секції «Акушерство і гінекологія». Неймовірно хвилювалася, але впоралася зі страхом. Хочу порадити молодим людям не боятися спроб і помилок. І починаючи наукові виступи краще серед аудиторії слухачів і доповідачів зі студентського кола, а тоді вже переходити на вищий рівень. Таким чином здобувається впевненість і досвід, відчуття контакту з аудиторією, — поділилася досвідом керівник наукового відділу ТДМУ.

Упродовж двох днів роботи науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасні погляди на актуальні питання теоретичної, експериментальної

та практичної медицини» молоді науковці представили свої доповіді на секціях: «Внутрішні хвороби», «Експериментальна медицина, медицина катастроф», «Хірургічна патологія, онкологія та радіаційна медицина», «Інфекційні хвороби, фізіотерапія, дерматовенерологія», «Неврологія та психіатрія», «Клінічне медсестринство. Клінічна імунологія та алергологія. Актуальні проблеми медицини» (англомовна секція), «Морфологія в нормі та при патології. Біологія та мікробіологія», «Акушерство та гінекологія», «Профілактична медицина, соціальна медицина та ООЗ, медична інформатика, медичне право», «Педіатрія», «Фармакологія та фармація», «Офтальмологія, стоматологія, ЛОР-патологія».

Велику зацікавленість в учасників конгресу викликали майстер-класи з домедичної допомоги, які проводили студенти ТДМУ — сертифіковані інструктори. Вони детально ознайомили аудиторію з міжнародними протоколами надання першої допомоги, відповіли на запитання. Була можливість практично відпрацювати навички.

За час роботи учасники конференції заслухали 316 усних і 32 стендових доповідей.

На третій — завершальний — день роботи конгресу студентів і молодих вчених чекала цікава екскурсійна програма, присвячена знайомству з історією та архітектурою Збаразького замку. Поїздки до архітектурних, заповідних та історичних перлин нашого краю, які щороку зорганізовує ТДМУ для учасників Міжнародного медичного конгресу студентів і молодих вчених, — це вже теж традиція.

**Лідія ХМІЛЯР,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ОГОЛОШЕННЯ

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МІНІСТЕРСТВА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ» ОГОЛОШУЄ ЗБІР ЗАЯВ

студентів випускних курсів університету на участь у конкурсі на вступ до магістратури і на отримання рекомендації вченої ради університету на наукову роботу.

До заяви додають:

- копії наукових статей, тез, винаходів, рацпропозицій;
- копії наукової статті у студентському журналі «Студентський науковий вісник»;
- копії дипломів конференцій та олімпіад;
- матеріали про участь у студентських програмах «Студентська наука і профорієнтаційне навчання», «Студент — майбутній фахівець високого рівня кваліфікації»;
- рекомендації наукових керівників.

Термін подачі документів — до 25 травня 2016 року.

Звертатися:

голова ради СНТ К. М. Галей +38067-915-50-60,
голова ради молодих вчених С. В. Кучер +38097-752-66-97.

Захід

СТУДЕНТИ ПРОДЕМОНСТРУВАЛИ РОЗМАЇТТЯ КУЛЬТУР

Аби краще ознайомити молодь Тернополя з культурними особливостями різних народів іноземні студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського взяли участь у заході «Mix of cultures». ТДМУ запропонував найширшу палітру представників різних народностей, зокрема Намібії, Гани, Нігерії, Іраку, Німеччини, Індії. Також приєдналися студенти інших вишів, які приїхали навчатися до файного міста з Кот-д'Івуар та Туреччини.

Молодь ретельно готувалася до цього заходу. Кожен з неймовірною любов'ю представляв прапор і гімн своєї країни, розповідав її історію, демонстрував визначні місця, дехто підготував традиційні страви. Крім того, тернополяни могли вивчити традиційні привітання різними мовами.

Найворушливішим було те, що перед своїм виступом студент з Пакистану звернувся до представників Індії: незважаючи на політичні суперечності, вони є друзями й завжди будуть підтримувати один одного. До того, як півострів Індостан перестав бути колонією Великобританії, ці країни були однією державою.

Студенти-іноземці демонстрували своє вміння дружити. Скажімо, щойно Ахсан заспівав пісню, до нього одразу ж підійшли Арджот та Алі й підхопили мотив. Сара Абоуелко-уссіна з Марокко, яка закохана в українську поезію, цього вечора додала ліричної ноти.

Загалом іноземні студенти ТДМУ продемонстрували, що вони готові до діалогу з українським суспільством і відкриті до співпраці.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ДОВКІЛЛЯ ТА ЗДОРОВ'Я

Водинадцять відбулася науково-практична конференція «Довкілля та здоров'я». Форум зібрав понад півсотні делегатів з Харкова, Львова, Одеси, Тернополя. Відбувся захід напередодні тридцяті річниці катастрофи на ЧАЕС. Хвилиною мовчання вшанували присутні пам'ять жертв Чорнобильської трагедії.

Відкрив конференцію завідувач кафедри нормальної фізіології ТДМУ, професор Степан Вадзюк. Привітавши гостей, він зачитав вітання від голови Всеукраїнської екологічної ліги Тетяни Тимочко. Плідної та активної роботи усім учасникам конференції побажав начальник управління екології та природних ресурсів Тернопільської ОДА Орест Сингалевич. Варто зауважити, що на форумі були присутні й представники державних служб та організації краю, дотичних до екологічних проблем навколишнього середовища — головний державний санітарний лікар Тернопільської області Володимир Панічев, заступник начальника управління водних ресурсів Ярослав Овчарук, заступник начальника екологічної інспекції у Тернопільській області Е. Ференц.

Концептуальну доповідь «Чорнобильська аварія як антропо-

генний екологічний фактор» представила учасникам зібрання доцент ТДМУ Тетяна Бігуняк, наголосивши, що аварія на ЧАЕС є

хворобами, зазначила Тетяна Бігуняк.

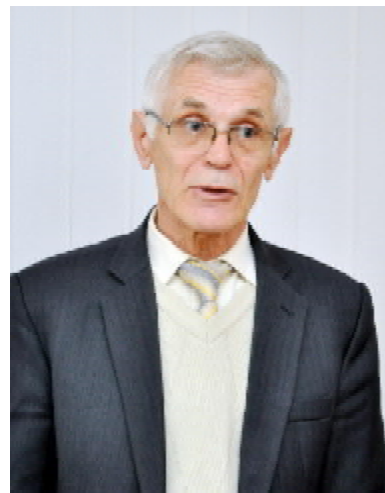
Чимало «гарячих» тем обговорили на конференції цього

Степан ВАДЗЮК, професор

Тетяна БІГУНЯК, доцент

Микола КАШУБА, професор

Орест СИНГАЛЕВИЧ, начальник управління екології та природних ресурсів ОДА

глобальною екологічною катастрофою. Науковець проаналізувала вплив радіаційних викидів на здоров'я українців, зокрема, і мешканців Тернопільської області. Зазначила, що комплексний негативний радіаційний вплив серйозно позначився на довкіллі та фізичному й психічному здоров'ї населення. Відтак виникла ціла низка радіаційно-асоційованих захворювань — лейкози, рак щитоподібної залози, рак грудної залози, катаракта. Не виявлений достовірний зв'язок між опроміненням батьків і народженням дітей із хромосомними

разу, її організатори намагалися привертнути увагу та згуртувати науковців, екологів, вчених, представників владних структур щодо активних дій у подоланні екологічних ризиків. Зокрема, останніми роками в екологів викликає неабияку насторогу проблема дефіциту водопостачання, особливо забезпечення мешканців Тернопільщини якісною питною водою. Впродовж кількох років спустошуються водойми у нашому краї — міліють річки, висихають криниці на подвір'ях селян. Саме ці проблеми й стали головними в обговоренні за круглим столом «Проблеми водозабезпечення

Олександра Софінська проаналізувала ситуацію щодо кліматичних умов та їх змін, зокрема, акцентувала на особливостях природних опадів. Стрімкі опади, які спостерігаються останніми роками, призводять до того, що ґрунти не встигають засвоїти таку велику кількість вологи, відтак не поповнюються запаси підґрунтових вод. Минулий рік був найбільш маловодним, через що впав рівень води в річках і виникла проблема з водопостачанням. З 1946 року така ситуація на Тернопіллі спостерігається вперше.

Заступник начальника управління водних ресурсів Ярослав

новку: з метою контролю водних ресурсів створити реєстр водних об'єктів краю, поєднуючи зусилля державних установ, місцевих органів влади, місцевих громад і громадських організацій зорганізувати укріплення берегів водоймищ шляхом створення захисних смуг із зелених насаджень.

Дебютувала на конференції секція «Здорова молодь — здорова нація», на якій обговорили широке коло питань екології людини. У доповідях тернопільських науковців з цієї проблематики йшлося про ефективність фізичних тренувань, як способу профілактики підвищеної метеочутливості, дослідження стану здоров'я студентської молоді, вплив соціально-психологічних умов на фізичний розвиток осіб юного віку, вплив погодних факторів на розумову працездатність старшокласників.

Пропозиції щодо розв'язання важливих питань і перспектив подальшої діяльності організатори виклали у рішенні конференції.

**Лариса ЛУКАЦУК,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ПОСТРАЖДАЛИХ НА ЧАЕС

Традиційно на кафедрі онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини в день Чорнобильської трагедії відбуваються зустрічі працівників кафедри, лікарів онкодиспансеру, які брали участь у ліквідації наслідків аварії, та студентів.

Цього року вшанування пам'яті загиблих і постраждалих під час Чорнобильської катастрофи відбулося в актовій залі онкологічного диспансеру. Зустріч відкрив завідувач кафедри, професор Ігор Йосифович Галайчук, який безпосередньо брав участь у диспансеризації та наданні допомоги населенню в зоні відчуження 1987 року. В своїй доповіді професор зупинився на масшта-

бах катастрофи, провів порівняльну характеристику аварій на атомних електростанціях, які відбулися 30 років тому в Чорнобилі та 2011 року в Японії (Фукусіма).

В обговоренні взяв участь онкохірург І-го хірургічного відділення Роман Данилович Костишин, який також надавав допомогу постраждалим у перші місяці після аварії в зоні відчуження.

Унікальним досві-

дом лікування гострої та хронічної променевої хвороби поділився перший завідувач кафедри онкології, професор Геннадій Сергійович Мороз, який з 1967 до 1983 року працював старшим науковим співробітником Інституту біофізики МОЗ СРСР в російському місті Челябинськ.

Також своїми поглядами щодо наслідків впливу глобальних ядерних катастроф на людство поділився професор Ігор Валентинович Жулкевич.

Після вшанування пам'яті хвилиною мовчання загиблих і постраждалих викладачі зі студентами поклали квіти до пам'ятника жертвам Чорнобильської трагедії, що в парку Національного відродження.

ХІМІЯ ПРИРОДНИХ СПОЛУК

Такою була тема IV Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, що відбулася в ТДМУ. Роботу форуму очолили проректор з наукової роботи, професор І.М.Кліщ, завідувач кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою, професор С.М.Марчишин, завідувач кафедри фармації ННІ післядипломної освіти, професор Л.С.Фіра, завідувач кафедри фармакології з клінічною фармакологією, професор О.М.Олещук, професор кафедри фармакології з клінічною фармакологією К.А.Посохова. Загалом участь у заході взяли представники 34 організацій України, Росії та Польщі (18 університетів, академій та коледжів медичного і фармацевтичного профілю, 7 університетів медичного профілю, 6 науководослідних інститутів НАН і НАМН України, навчальних закладів із Санкт-Петербурга (Російська Федерація) та міста

Світлана МАРЧИШИН, професор, Іван КЛІЩ, проректор ТДМУ, професор

зокрема, науковці кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою, кафедри фармації ННІ післядипломної освіти, кафедри фармакології з клінічною фармакологією. Приємно, що на конференцію прибули провідні спеціалісти галузі як з України,

завідувач кафедри фармації Івано-Франківського національного медичного університету, професор Андрій Грицик інформував про успішні дослідження фармакогностичного спрямування, які увінчалися успіхом. Тема його доповіді звучала так: «Види рослин родів деревій, рута і буйвиця – перспективні джерела лікувально-профілактичних засобів».

Професор Тернопільського національного педагогічного університету ім. В. Гнатюка Надія Дробик виступила з цікавою інформацією про використання біотехнологічних методів і підходів для отримання альтернативного джерела цінної лікарської рослинної сировини.

Професор кафедри фармакогнозії та ботаніки Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Наталія Воробець свою доповідь присвятила маловивченим лікарським рослинам, які зустрічаються в українських Карпатах, та перспективам їх використан-

логії клітин Володимира Антонока про біологічно активні речовини грибів роду *Lactarius*, які він досліджує протягом багатьох років. Доцент Львівського національного медичного університету ім. Данила Галицького Наталія Гудзь докладно розповіла про вимоги до розробки та досліджень лікарських засобів рослинного походження в Україні й Європейському Союзі та дала порівняльну характеристику проведених досліджень.

Після пленарного відбулися секційні засідання, присвячені важливим аспектам фармакології: «Дослідження хімічного складу лікарської рослинної сировини та перспективи створення на її основі лікарських засобів» і «Фармакологічні та біохімічні дослідження лікарської рослинної сировини та засобів на її основі». Цікаві доповіді на них представили як досвідчені фахівці в галузі фармакогнозії, так і їхні молоді колеги. Важливі

М. Пирогова Олена Зарічанська розповіла про дослідження фенольних сполук рослин роду лінійник. Зацікавлення аудиторії викликали й результати досліджень вмісту поліфенольних сполук в екстрактах надземних частин ельшольції Стаунтона, з якими колеги ознайомили науковці ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» Євген Романюк та Людмила Зоценко.

Велику увагу привернула доповідь представника Національного фармацевтичного університету Максима Зупанця «Карбокситерапія – обґрунтоване застосування при патологіях опорно-рухового апарату», а також доповідь асистента кафедри фармакології ТДМУ Альони Савич «Фармакологічне та фітохімічне дослідження антидіабетичного збору».

Загалом упродовж двох пленарних і двох секційних засідань учасники конференції заслухали і обговорили 27 доповідей і повідомлень, що стосуються різних аспектів вивчення складу, аналізу, фармакологічної активності і стандартизації лікарської рос-

(На передньому плані, зліва направо): **Надія ДРОБИК, професор ТНПУ, Катерина ПОСОХОВА, професор ТДМУ**

Люблін (Польща), а також управління охорони здоров'я Тернопільської облдержадміністрації).

Присутніх тепло привітав проректор з наукової роботи, професор І.М.Кліщ, який, зокрема, у своєму виступі зазначив, що сполуки природного походження дедалі більше цікавлять не лише науковців, а й практиків-фармацевтів. Адже, крім продуктів синтетичного походження, важливого значення в сучасній фармації набувають природні сполуки. Ведеться пошук нових природних сполук та їх дослідження задля подальшого використання. Особливо це актуально для нашої країни. В умовах, коли ціни на ліки, що надходять з-за кордону, зростають, дуже важливо забезпечити пацієнтів ефективними вітчизняними лікарськими засобами, в тому числі й природного походження. В ТДМУ цією проблемою займаються,

так і з інших країн, тож є всі підстави сподіватися на успішну реалізацію проектів з дослідження нових ефективних природних сполук та їх використання, наголосив Іван Михайлович.

«Стан та перспективи фітохімічних досліджень у Національному фармацевтичному університеті» – такою була тема виступу професора кафедри хімії природних сполук цього ВНЗ Ірини Журавель. Доповідачка поділилася цікавою інформацією про результати досліджень деяких лікарських рослин та нові розробки лікарських засобів, розповіла про препарати й трав'яні збори, що вже присутні на аптечних полицях.

Андрій ГРИЦИК, професор (Івано-Франківськ)

ня для отримання лікарської сировини.

Увагу присутніх привернув і виступ професора Інституту біо-

(Зліва направо): **Людмила ФІРА, професор ТДМУ, Ірина ЖУРАВЕЛЬ, професор Національного фармацевтичного університету**

теми порушили, зокрема, завідувач кафедри фармакогнозії Національного фармацевтичного університету, доктор фармацевтичних наук Олег Кошовий та професор кафедри Тетяна Ільїна, які поділилися результатами проведених досліджень і, зокрема, досліджень кореляційних зв'язків між морфологічними ознаками та флавоноїдним складом видів роду *Galium L.* Велику зацікавленість викликав і виступ старшого наукового співробітника Національного ботанічного саду ім. М. Гришка НАН України Надії Джуренко на тему: «Наземна частина ірги круглолистої як потенційна сировина для створення фітозасобів». Представник когорти молодих науковців – здобувач кафедри фармакогнозії з медичною ботанікою ТДМУ, викладач Вінницького національного медичного університету ім.

линої сировини та створення, виробництва, стандартизації лікарських засобів на її основі. В ухваленому рішенні йдеться про необхідність об'єднання зусиль й налагодження співпраці фахівців різних фармацевтичних та медичних навчальних закладів України III-IV рівнів акредитації задля комплексного дослідження лікарської рослинної сировини, створення на її основі нових оригінальних та ефективних лікарських засобів і впровадження отриманих результатів у виробництво.

Після закриття конференції її учасники здійснили захоплюючу екскурсійну поїздку до Марійського духовного центру в селі Зарванця Тернопільського району. За словами гостей, побачене справило на них незабутнє враження.

Лідія ХМІЛЯР

АКЦІЯ

ОБИРАЮТЬ ЗДОРОВ'Я

У нашому університеті студента зорганізувала акцію творчих

робіт «ТДМУ обирає здоров'я», до якої активно долучилися іноземні студенти. Ці малюнки склали експозицію в холі четвертого поверху адміністративного корпусу.

Таким чином майбутні медики через творчу реалізацію вкотре звернули увагу на важливість ведення здорового способу життя. «Нам сподобалася ідея з малюнками. Я з радістю до цього долучилася й створила власний. Кожен з нас намагався донести важливість того, що здоров'я потрібно берегти змодуло, позбутися шкідливих

звичок, займатися спортом і правильно харчуватися», – розповіла голова Асоціації студентів Гани Джуліет Кусі-Боатенг.

Прес-служба ТДМУ

ВІДМІННИК НАВЧАННЯ

ЮЛІЯ КОЗУБ: «У ТДМУ Я ОТРИМАЛА ЯКІСНУ ОСВІТУ»

Юлія Козуб — студентка 5 курсу стоматологічного факультету. Староста групи. Про її успіхи в здобутті вищої медичної освіти свідчить, зокрема, грамота «За відмінні успіхи в навчанні», яку отримала цього року. А ще Юлія бере активну участь у студентському науковому гуртку, олімпіадах, конференціях студентів і молодих вчених. Нещодавно вона презентувала свою наукову роботу «Аспекти перебудови клітинного складу слизової оболонки порожнини рота у курців» на 5-ій Міжнародній стоматологічній конференції студентів та молодих вчених «Актуальні питання науково-практичної стоматології», що відбулася в Ужгороді. І отримала диплом «За кращу доповідь».

– Дослідження ви провадили під керівництвом...

— ...доцента кафедри терапевтичної стоматології Наталії Володимирівни Гасюк, чия підтримка додавала віри у власні сили й спонукала ще наполегливіше працювати над обраною тематикою.

– Ви також представляли наш університет у Полтаві, де відбувався другий етап Всеукраїнської студентської олімпіади за спеціальністю «стоматологія», в Ужгороді – на Міжнародній стоматологічній конференції студентів і молодих вчених. Які теми цих двох ваших наукових робіт?

— «Особливості лікування гострого пародонтиту на тлі цукрового діабету другого типу в умовах експерименту» та «Стан гуморальної ланки імунної системи у щурів за умов експериментального пародонтиту на тлі цукрового діабету другого типу». Моїм науковим керівником була асистент кафедри дитячої стоматології Катерина Михайлівна Дуда.

– З якою галуззю сучасної стоматології хотіли б пов'язати власне майбутнє?

— Терапевтична стоматологія, бо без терапії нікуди. Також подобається дуже ортопедія й ортодонтія. Але як буде — побачимо.

– 5 курс – випускний для студентів-стоматологів. Які враження залишають по собі студентські роки?

— Це незабутній час. Навчатися в ТДМУ нелегко, але дуже цікаво. Велику роль в університеті відіграє студентське самоврядування. У нас відбуваються різноманітні цікаві заходи — просвітницькі, культурні, спортивні. Приміром, дуже вдалою була акція «Здорова посмішка студента-медика», взяти участь в якій запросили студентів різних факультетів ТДМУ. Всі охочі пройшли профілактичний огляд та отримали фахові поради, як доглядати за зубами, щоб зберегти їх здоровими. Після занять на базі

кафедри терапевтичної стоматології натхненно працювала команда з п'яти старшокурсників стоматологічного факультету. Пояснювали, як краще доглядати за ротовою порожниною, за потреби з допомогою спеціальних засобів та професійного обладнання видаляли зубний наліт і зубний камінь. Акція викликала неабияке зацікавлення. Пацієнти приходили щодня. За п'ять днів оглянули понад сотню студентів.

– Коли обрали свою майбутню професію?

— З професією я визначилася в 10 класі. У Рівному зайшла з мамою до її знайомої, яка працювала в зуботехнічній лабораторії міської стоматологічної поліклініки. Побачене зацікавило. Почала розпитувати, що це за обладнання, для чого... Потім сказала мамі, що хотіла б стати стоматологом, аби надавати людям сучасну стоматологічну допомогу. Бо беззубі люди страждають, а я хочу, щоб вони були здоровими й усміхалися.

Після закінчення школи в рідному селі Вугрин Гоцанського району на Рівненщині вступила до Рівненського державного медичного коледжу, який закінчила з відзнакою, здобувши кваліфікацію «зубний техник». Заочно навчалася на факультеті психології Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки в Луцьку. Після коледжу рік працювала в стоматологічному кабінеті медсестрою. Відтак подала документи для вступу в ТДМУ. Роки навчання тут — особливі, неповторні. У нас чудові викладачі, для навчання створені гарні умови, студенти беруть участь у наукових гуртках, конференціях, олімпіадах, готують наукові публікації. Мені дуже подобається моя студентська група. На дозвіллі разом відвідуємо театр, стаємо учасниками різних цікавих заходів, що їх зорганізовує університет.

– Чим захоплюєтесь?

— Вишиваю хрестиком, в'яжу. Закінчила ось в'язати комбінезон для похресника. До речі, у мене сім похресників. Це діти моїх сусідів, друзів. Маю молодшу сестру Олю. Вона випускниця Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки за спеціальністю «фінанси та кредит». На свята вся сім'я збирається разом, приходять у гості куми та похресники й наше спілкування робить мене ще щасливішою.

– Яке ваше улюблене свято?

— Великдень.

– Ваші подальші плани?

— Закінчити університет, отримати диплом і почати працювати за фахом. У ТДМУ я отримала якісну освіту, тож дивлюся в майбутнє з оптимізмом.

Лідія ХМІЛЯР

СТАЛИ ПРИЗЕРАМИ МІЖНАРОДНОЇ МЕДИЧНОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

14-16 квітня у стінах Ягелонського університету в Кракові відбулася XXIV міжнародна медична студентська конференція. Її учасниками стали студенти та молоді вчені з 30 країн світу. Загалом виступили майже 500 доповідачів. ТДМУ ім. І. Я. Горбачевського представили студенти III та IV курсів медичного факультету Олеся Сопель, Катерина Галей, Ігор Стецюк і Богдан Корилчук.

Форум розпочався з церемонії відкриття та святкового гала-концерту. Подальша робота тривала в режимі пленарного та секційних засідань. Їх учасники обговорили різноманітні питання з галузей теоретичної, експериментальної, клінічної та профілактичної медицини. Важливим нововведенням стало обов'язкове рецензування поданих тез, що значно підвищило загальну якість заслуханих робіт, адже на конференцію делегувалися науковці з найбільш цікавими та ґрунтовними дослідженнями. Студенти нашого університету взяли також участь у навчально-практичних майстер-класах і відвідали лекції відомих вчених.

Представники ТДМУ гідно представили свої роботи на секційних засіданнях. Студентка Катерина Галей виступила на

засіданні секції внутрішньої медицини з науковою роботою «Використання ентеросорбентів у лікуванні ХОЗЛ» (кафедра пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії; науковий керів-

серед доповідачів. Ігор Стецюк на секції базових дисциплін представив свою наукову роботу «Мікробіота ротової порожнини та товстої кишки у хворих на ревматоїдний артрит» (ка-

ник — асистент С. В. Лотоцька) і здобула I місце. На секції фармакології, клінічної фармакології, фармації Олеся Сопель представила наукову роботу «Фармакологічне обґрунтування використання настойки з трави красолі великої як протизапального та антимікробного засобу» (кафедра фармакогнозії з медичною ботанікою, науковий керівник — доктор фармнаук, проф. С.М. Марчишин), посівши III місце

фаедра мікробіології, вірусології та імунології, науковий керівник — кандидат меднаук, асистент О.Б. Кучмак).

Доповідачі отримали сертифікати та дипломи, а їхні наукові праці опубліковані у черговому випуску найпопулярнішого медичного журналу «PRZEGLAD LEKARSKI», заснованого 1862 року.

Лідія ХМІЛЯР

РОЗПОВІЛИ ПРО ПОЧУТТЯ ГЕНІЯ

2016 рік в Україні проголошено роком Івана Франка та Михайла Грушевського. У Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського відбувся літературно-музичний вечір «Тричі мені являлася любов», присвячений ге-

ханню. Ініціативу студентів 3 курсу медичного факультету підтримали викладачі кафедри фармакології з клінічної фармакологією.

Студенти доклали чимало зусиль для організації вищезгаданого творчого вечора й провели його у формі театральної постановки, в якій відобразили хвилюючі миті особистої долі та світогляд Івана Франка. Чрез призму глибокого почуття перед глядачами промайнуло все життя поета.

Роль Івана Франка майстерно зіграв Андрій Дивак. Ролі жінок, якими захоплювався письменник, зіграли Ольга Середюк,

Анна Дем'янюк, Наталія Криль, Тетяна Білокінь.

Глядачі, затамувавши подих, слухали Франкові вірші, які декламували Олена Жуковська, Мар'яна Позунь, Богдан Мартинюк, Марія Крупинська, Оксана Крутиглова, Христина Глембович, Катерина Андрушкевич, Марія Гайда.

Проникливі музичні номери подарували глядачам Вікторія Богдан, Василь Комендант, Оксана Олійник, Юлія Валага, Марта Сивик, Тарас Ярицький та Роман Ребець.

Ведучими вечора були студенти Володимир Дзюрбан і Мар'яна Яремишин.

Викладачі кафедри фармакології з клінічною фармакологією щиро вдячні студентам кураторських груп, які організували це прекрасне дійство.

Прес-служба ТДМУ

Студент Андрій ДИВАК у ролі Івана Франка

нію українського народу Іванові Франку та прекрасному почуттю в житті кожної людини — ко-

ДУХОВНА ЗУСТРІЧ

Проект «Духовні зустрічі», який започаткували цього року в Тернопільському державному медичному університеті імені І.Горбачевського, набуває популярності серед молоді. Щоразу дедалі більше студентів приходять поспілкуватися зі священниками та отримати відповіді на важливі запитання.

Нещодавно в ТДМУ відбулося чергове спілкування з духовною особою Сергієм Стельмахом, який не лише допоміг юнакам і

дівчатам у їхніх духовних пошуках, а й презентував свою творчість.

Студенти медичного факультету уважно слухали пісні о. Сергія Стельмаха, які тісно пов'язані з церковною тематикою. Також присутні обговорили зі священником важливість відвідування церкви, що

це дає для спасіння душі й духовного розвитку.

Прес-служба ТДМУ

УНІВЕРСИТЕТ УЗЯВ УЧАСТЬ У ВСЕСВІТНЬОМУ ТИЖНІ ПЕРВИННИХ ІМУНОДЕФІЦИТІВ

Викладачі та студенти Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського 22-29 квітня цього року долучилися до заходів, які відбулися в рамках Всесвітнього тижня первинних імунodefіцитів (WPIW). Таку масштабну акцію зорганізували в Україні вперше. Головна мета – привернути увагу до проблеми пацієнтів з первинними імунodefіцитами.

З цієї нагоди фахівці в галузі охорони здоров'я та громадськість об'єдналися, щоб закваліфікувати усіх до підвищення обізнаності, щоб вивести з тіні реальний стан проблем пацієнтів з ПІД. Первинні імунodefіцити є рідкісними вродженими розладами розвитку та дозрівання імунної системи, результатом чого є підвищена чутливість до інфекцій.

Нині первинні імунodefіцити налічують понад 180 захворю-

вань, які відрізняються між собою характером успадкування, локалізацією генетичного дефекту, ланкою ураження імунної системи. Вони об'єднані в декілька груп за ланкою ураження імунної системи: дефекти утворення антитіл (найбільш часті ПІД), комбіновані імунodefіцити (найбільш важкі за клінічною картиною і прогнозом), дефіцити фагоцитозу, дефіцити системи комплементу, дефекти імунної регуляції тощо.

У рамках Всесвітнього тижня первинних імунodefіцитів 27 квітня в актовій залі Тернопільської обласної комунальної дитячої клінічної лікарні за участю науковців ТДМУ, громадських діячів, імунологів відбувся «круглий стіл» щодо проблем пацієнтів з ПІД та перспектив їх розв'язання у Тернополі й області.

«Ця проблема є актуальною у світі, в нашій країні і Тернопільській області зокрема. Сьогодні ми вирішили зосередити увагу суспільства на питанні первинних імунodefіцитів. Це рідкісні захворювання, але вони потребують особливого підходу. Лише в Європі дітей з ПІД налічується 25 мільйонів, а щотижня у світі виявляють п'ять нових невивчених хвороб. Щороку на наукових конференціях дослідники доповідають про нові генетичні дефекти.

На жаль, у нас 70-80% первинних імунodefіцитів є не діагностованими, тому сьогодні ми спілкуємося з лікарями першого контакту, зокрема, педіатрами й сімейними лікарями, щоб дати їм

орієнтири у напрямку покращення діагностики таких захворювань», – зазначила декан медичного факультету, професор Оксана Боярчук.

У своїй доповіді Оксана Романівна детально проаналізувала симптоматику первинних імунodefіцитів у дітей, коли батькам і педіатрам варто звернутися за консультацією до імунолога.

«Цей тиждень спрямований на створення інформаційного поля щодо подібних захворювань. На жаль, у нашій країні низький рівень обізнаності щодо рідкісних імунodefіцитів як серед лікарів, так і населення загалом. Деякі батьки та дорослі з цими захворюваннями приховують свій стан здоров'я, адже вони стикаються з певними елементами дискримінації у суспільстві. Здебільшого люди первинні імунodefіцити плутають з набутими, тобто зі СНІДом. У нас є й інша проблема – це державне забезпечення ліками. Якщо в Україні зареєстровано 600 дітей з первинними імунodefіцитами, то лише 111 централізовано забезпечують необхідними препаратами. Всі решта лікуються завдяки волонтерам або батькам. Звичайно, в цьому випадку маємо непостійну заміну терапію, тому багато дітей мають значні ускладнення здоров'я», – розповіла директор громадської організації «Рідкісних імунних захворювань» Галина Павук.

Обласний дитячий імунолог Любов Дмитраш зазначила, що в нашій області на обліку є 11 дітей з первинними імунodefіцитами й усі вони проходять лікування в обласній дитячій лікарні. Але це не відтворює реальної картини, адже на Тернопільщині дуже ба-

гато не діагностованих пацієнтів. За словами фахівця, труднощі в діагностуванні виникають тому, що встановити такі захворювання нелегко й обстеження є досить дорогими. Також медики та батьки мало обізнані щодо цих захворювань і не завжди звертаються за консультацією до імунологів.

Оксана БОЯРЧУК, декан медфакультету, професор

Після «круглого столу» студенти-волонтери ТДМУ запустили 80 кульок «Burst the Bubble», які спеціально були передані до Тернополя від американських партнерів. Такий флеш-моб відбувся цього дня у всьому світі.

Окрім того, на Театральному майдані Тернополя майбутні медики разом з викладачами інформували громадян міста про первинні імунodefіцити, роздаючи друковані матеріали та спілкуючись усно.

Заходи відбулися за підтримки Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського, громадської організації «Рідкісні імунні захворювання» та обласної комунальної дитячої клінічної лікарні.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ПОСІВ ПЕРШЕ МІСЦЕ В ОЛІМПІАДІ З ТЕРАПІЇ

В Івано-Франківському національному медичному університеті 20-22 квітня відбувся Всеукраїнський етап предметної олімпіади з терапії. У цих змаганнях взяли участь 39 майбутніх медиків з вищих медичних закладів України. За результатами оцінювання під час трьох етапів 1 місце розділили студент Тернопільського державного медичного університету імені І.Горбачевського Тарас Бідованець та студент Івано-Франківського національного медичного університету О. Скакун.

Олімпіада складалася з трьох етапів. Під час першого потрібно було вирішити 100 тестових завдань (за типом тестів «Крок-2») упродовж 100 хвилин.

Наступний етап – практичний: «біля ліжка хворого» передбачав в умовах, наближених до

професійної діяльності, здійснення огляду та діагностування пацієнта з терапевтичною патологією в одному з відділень Івано-Франківської обласної клінічної лікарні, зокрема, гастроентерологічному, алергологічному, гематологічному, ревматологічному, нефрологічному. Комплексне оцінювання роботи учасника складалося з 15 пунктів з окремим відзначенням виконання прийомів об'єктивного обстеження органів та систем, формулювання попереднього діагнозу, аналізу даних лабораторних та інструментальних обстежень, призначення схеми лікування тощо.

За підсумками перших двох етапів визначили 19 учасників з кращими результатами, яких допустили до участі в третьому. Цей етап, до слова, відбувся наступного дня на базі навчально-виробничо-рекреаційної бази ІФНМУ «Арніка» в Яремче.

Останній етап передбачав оцінку клінічного мислення. Учасники отримували клінічну за-

дачу, яку проектували на екран для аудиторії. Без додаткової підготовки кожен з учасників олімпіади відповідав на поставлені в умові запитання. Ситуаційні задачі на основі реальних клінічних випадків у кардіологічному відділенні склав професор ІФНМУ Н.М.Середюк.

Особлива складність туру полягала в певній унікальності патологій (інфаркт міокарда на ґрунті аневризми аорти, ураження коронарних артерій внаслідок синдрому Кавасакі), неоднозначності клінічної кар-

тини (пухлини серця, кардіоміопатії) та потребувала проведення ґрунтовного диференційного діагнозу й вибору правильної тактики ведення. Крім цього, серед вимог була також необхідність знання найсучасніших стандартів діагностики та лікування хворих з гострою серцевою патологією (вибір тактики ревазуляризації при варіантах інфаркту міокарда та даних коронарографії; діагностика інфекційного ендокардиту тощо).

Оцінювання відповіді учасни-

ка відбувалося за участі всіх членів журі.

Після завершення цього етапу студенти мали змогу послухати великий майстер-клас з експрес-оцінки електрокардіограм, який провів професор Буковинського ДМУ В.К. Ташук.

Аналізовані кардіограми становили значний інтерес в аспекті диференційної діагностики певних патологій з гострим коронарним синдромом.

Як подарунок професор Н.М. Середюк вручив переможцям підручник свого авторства.

Студент ТДМУ Тарас Бідованець висловлює щире подяку професорсько-викладацькому складу терапевтичних кафедр нашого вишу та організаторам олімпіади. Нагадаємо, що Тарас не лише відзначається успішним навчанням, а й активною громадською діяльністю, зокрема, є одним з керівників університетського хору. Бажаємо Тарасу Бідованцю подальших перемог, нових здобутків!

Прес-служба ТДМУ

ЛІКАРСЬКА ТАКТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ У ЛІКУВАННІ ХВОРИХ З ФІБРИЛЯЦІЄЮ ПЕРЕДСЕРДЬ

(Закінчення. Поч. у №8)

Якщо відсутня можливість для підбору терапії за допомогою провокування нападів ФП шляхом черезстравохідної стимуляції передсердь або лікар вважає цей метод надто жорстким, то у випадку неважких нападів ФП у достатньо добре обстеженого хворого краще проводити підбір засобів профілактичної терапії не в стаціонарі, а вдома, в умовах звичайного життя й навіть роботи. Тут доводиться пояснювати пацієнту, що «теплічні» умови стаціонару, куди він так намагається потрапити, не дозволять правильно оцінити ефект терапії і це може призвести до хибнопозитивних висновків після використаного лікування, яке після виписки виявиться неефективним.

За умови відсутності ефекту від проведеної терапії (або неповному ефекті) та при продовженні виникнення нападів аритмії слід вкотре нагадати хворому про те, що напади радше неприємні суб'єктивно, ніж завдають реальну шкоду організму. Якщо напади перебігають легко, виникають часто, ліквідовуються важко, варто радити пацієнту не вдаватися до виклику швидкої, а намагатися самостійно зняти напад чи приймати препарати, що забезпечують зняття тахісistolії та володіють седативним ефектом. Таким чином ліквідується відчуття постійної залежності пацієнта від можливості викликати лікаря, його вміння здійснити ін'єкцію тощо.

Слід обережно ставитися до обіцянок перевести напади ФП в її постійну форму. Це зрідка вдається зробити лікарю; зазвичай така трансформація ритму відбувається самостійно. Потрібно періодично нагадувати хворому про таку можливість, пообіцяти при цьому покращення через деякий час. Як правило, перші тижні та навіть місяці постійної форми ФП, після її появи у хворого з нападами, перебігають важко. Хворий постійно просить зняти аритмію, хоча згодом повідомляє про покращення стану, що більшою мірою обумовлено зникненням відчуття постійного очікування нападу. Доводиться часто нагадувати пацієнту про швидке зменшення обтяжливих відчуттів, про шкоду постійної зміни ритму для серця та нервової системи, підвищення загрози розвитку ускладнень саме в цей період, звичайно, підкріплюючи все це адекватною кардіальною та седативною терапією. При неефективності проведеного лікування доцільно повідомити хворому, що «стало краще, але ще не цілком» і т.п. (краще це робити оцінюючи свіжу ЕКГ).

Не варто радити пацієнтам купівлю рідкісних, відсутніх у нашій країні препаратів. По-пер-

ше, коригуючи дози та комбінуючи доступні антиаритмічні препарати, часто вдається отримати бажаний терапевтичний ефект. По-друге, наявність у хворого кількох десятків пігулок не розв'яже проблему тривалого лікування постійної форми ФП.

Лікар ніколи не повинен мовити хворому, що лікування є безперспективним; пацієнт хоче бачити участь і бажання йому допомогти, тому лікар не має права відмовити хворому в цьому. Не можна заявляти: «Я не знаю, що з вами робити». Навіть при виписці пацієнта без покращення необхідно надати відповідні рекомендації щодо режиму, дієти, седативної терапії, уточнити дату наступного огляду, вказати, що зараз інтенсивно з'являються нові препарати та інші немедикаментозні методи лікування.

При інкурабельній персистуючій ФП доцільно запропонувати хворому операцію — штучне створення повної антрівентрикулярної блокади та імплантацію елетрокардіостимулятора. Деонтологічні проблеми таких хворих належать до кардіохірургічної деонтології. Завдання лікаря-терапевта в такому випадку полягає в інформуванні щодо такого виду лікування, (важливо, щоб це відбувалося спокійним тоном) та скеруванні пацієнта до кардіохірурга.

При важкому перебігу частих нападів ФП, що потребують постійного прийому антиаритмічних препаратів, покращення стану при ефективності лікування стимулюють хворого до продовження терапії, деонтологічних проблем при цьому, як правило, не виникає.

Пацієнти з постійною формою ФП, якщо вибрана консервативна тактика ведення, особливих труднощів при контакті з лікарем не створюють. Для початку необхідно розповісти хворому, що сталися зміни стану його здоров'я та про те, що тепер йому необхідно уважніше ставитися до свого серця й виконувати рекомендації лікаря. В цих випадках часто доводиться заспокоювати пацієнтів, схвильованих таким діагнозом. Пояснити хворому, що все залежить від того, чи є структурні зміни в серці, а оскільки стан серця пацієнта не важкий, то не варто очікувати негативних наслідків, але хоча б мінімальна терапія йому тепер необхідна. Призначення антикоагулянтів та антиагрегантів на тривалий час для запобігання тромбоемболічних ускладнень пояснюють хворому необхідністю запобігання «згущенню крові», яке буває при ФП.

Особливі деонтологічні труднощі виникають при використанні радикальної тактики лікування ФП. Призначення хінідину особливих проблем не

викликає, адже прийом цього препарату є звичним методом лікування для хворих. Проте його призначення є малоефективним, часто виникають ускладнення, тому хінідин наразі не зареєстрований в Україні та його не застосовують. Водночас це не створює суттєвої проблеми, адже в Україні є цілий арсенал інших антиаритмічних засобів першого класу.

Застосування електроімпульсної терапії (ЕІТ) потребує пояснення хворому щодо ефективності та безпечності цього методу. Необхідно зазначити, що цей метод застосовують вже кілька десятиліть та й лікарі не використовували б небезпечний метод лікування. На пряме запитання про ризик втручання відповімо, що ризик є, адже він існує при будь-якому активному лікуванні, навіть при лікуванні пігулками, та більший ризик — залишити все, як є. Якщо ж хворий все-таки відмовляється від тако-

лишається надія на зміну його стану на краще. В подальшому визначаємо дату наступного огляду, таким чином, пацієнт розуміє, що лікар зацікавлений у лікуванні, співчуває йому, не відмовляється від спроб покращити стан хворого. Подальша тактика визначається клінічним і психологічним станом пацієнта.

Іноді буває навпаки — досить важко відмовляти хворому в повторних невиправданих сеансах ЕІТ. У таких випадках кажемо, що все-таки кожна процедура ЕІТ пов'язана з відомим ризиком, який виправданий лише при досить високих шансах на успіх тривалого збереження ритму. В інших випадках за наявності лише бажання хворого змушують нас не виконувати ЕІТ.

Часто у хворих, які страждають на ФП, зустрічаються прояви синдрому слабкості синусового вузла (СССВ). Поєднання цього синдрому та ФП створює свої деонтологічні проблеми.

го методу лікування, ми не повинні наполягати на ньому. У випадку згоди на ЕІТ, не вимагаємо розписки, оскільки це неетично та може психічно травмувати хворого. Розмова з родичами хворого проходить приблизно так само. В обох випадках, на нашу думку, не бажано пояснювати, які саме ускладнення можуть виникнути внаслідок ЕІТ. Таке насторожливе ставлення до ЕІТ можна пояснити нечастим її застосуванням, пов'язаним, на нашу думку, з консервативністю лікарів і недостатньою компетентністю лікарів загальної практики.

Проблеми деонтологічного характеру виникають при швидкому рецидиві ФП після ЕІТ. У зв'язку з цим ще до її проведення вказуємо на можливість відновлення аритмії, пояснюючи паліативний характер втручання, часто повідомляємо статистику віддалених результатів. При швидкому рецидиві ФП і відмові від подальших спроб відновлення ритму протягом найближчого часу пояснюємо, що все ж ця спроба лікування є виправданою та безпечною, тому ЕІТ треба повторити, тобто, у хворого за-

(для лікаря) обирати адекватні ліки та їх дози за необхідності продовження кардіальної терапії.

Пропонуючи хворому консультацію кардіохірурга задля імплантації штучного водія ритму, також намагаємося не повідомляти його про ризик асистої та фібриляції, а пояснюємо лише про зниження кровообігу на тлі брадикардії, що негативно впливає на роботу головного мозку та інших органів, про порушення мозкового кровообігу, яке розвивається при довготривалій перерві в роботі серця. Втім, при терміновій потребі імплантації стимулятора та відмові хворого від його вживлення потрібно розкрити всю інформацію про захворювання, ускладнення та можливість смертельного наслідку.

Після імплантації електрокардіостимулятора виникають нові деонтологічні аспекти, пов'язані насамперед з усвідомленням хворого залежності збереження здоров'я і навіть життя від технічної досконалості та надійності імплантованого апарату. Цілком усунути почуття тривоги у хворого зазвичай неможливо. Тому лікарю при контакті з пацієнтом необхідно зважати на цей аспект і позитивно оцінювати роботу стимулятора (але так, щоб це не виглядало навмисним).

Часто хворий залишається розчарований, що після імплантації штучного водія ритму у нього зберігаються напади ФП. У такому випадку треба пояснити хворому про можливість призначення антиаритмічних препаратів у повному обсязі, що раніше було неможливим.

Коли на зміну тахі-браді-синдрому (або важкій брадикардії) приходить постійна форма ФП (нормоаритмічний варіант), необхідно пояснити хворому, з чим пов'язана відмова від активної антиаритмічної терапії та чому недоцільні спроби відновлення синусового ритму. Зазвичай хворі адекватно сприймають такий терапевтичний підхід.

Те саме стосується й ситуації, коли ознаки СССВ вперше виявляються після усунення постійної форми ФП, і лікар, дочекавшись рецидиву (зазвичай виникає швидко), не робить спроб відновити ритм.

На завершення слід наголосити, що зазвичай деонтологічна ситуація в кожному конкретному випадку залежить від особливостей психіки певного хворого, досвіду та компетентності лікаря, а також від багатьох інших чинників (побутових, соціальних, наявності та вираженості супутньої патології тощо), які можуть вплинути на моделювання клінічної ситуації і при якій необхідно застосувати відповідний підхід для її вирішення.

Микола ШВЕД,
професор,
Наталія ВІВЧАР,
Леонід САДЛІЙ,
Мар'яна БЕНІВ,
Надія КОВБАСА,
Олександра ПАВЛИК,
Андрій ПІДГУРСЬКИЙ,
Павло МЕЛЬНИК,
лікарі кардіологічного відділення

ГОСТИНЦІ ДЛЯ ЗАХИСНИКІВ УКРАЇНИ

Напередодні Христового Воскресіння у ТДМУ небайдужі викладачі, працівники та студенти готували гостинці для військових, які перебувають в зоні проведення АТО. Нагадаємо, що шестеро наших представників зараз на фронті, зокрема, асистент кафедри мікробіології, вірусології та імунології Микола Винничук, доцент кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини Мирослав Домбрович, інженер відділу програмного та апаратного забезпечення Андрій Галаван, оператор з обслуговування комп'ютерних класів Ігор Форисюк та водій Володимир Марховський. Доцент кафедри травматології та ортопедії з військово-польовою хірургією Ігор Кулянда нещодавно повернувся додому.

Організатори акції «Великодній кошик захисникові» запрошували всіх небаждужих працівників і студентів університету долучитися до активної участі коштами або продуктами для мобілізованих працівників ТДМУ, які захищають наші східні кордони. Найактивніше

відгукнулося десять кафедр, зокрема, біоетики та деонтології, медичної біології, загальної хімії, української мови, фармакогнозії з медичною ботанікою, фармакології з клінічною фармакологією, внутрішньої медицини №1, медицини катастроф та військової медицини, клініко-лабораторної діагностики, клінічної імунології, алергології та загального догляду за хворими, а також працівники відділу комп'ютерних технологій, студенти, профком ТДМУ та люди доброї волі. Загалом збрали 7181 гривню.

«За ці кошти купили паски, солодоші, бурячки з хроном, м'ясні вироби, вітальні листівки, великодні рушнички. Загалом святковий кошик заважив май-

же 100 кг. Всі продукти були спаквані та доправлені адресно за допомогою «Нової пошти» безпосередньо нашим воякам. Особливу подяку складаємо приватним підприємцям Едуарду Биндасу (м'ясні вироби) та Володимирі Фецулі (паски), які радо відгукнулися нам допомогти й віддавали свіжу та якісну продукцію з цехів за гуртовими цінами», — розповіла керівник волонтерського руху в ТДМУ Іванна Кернична.

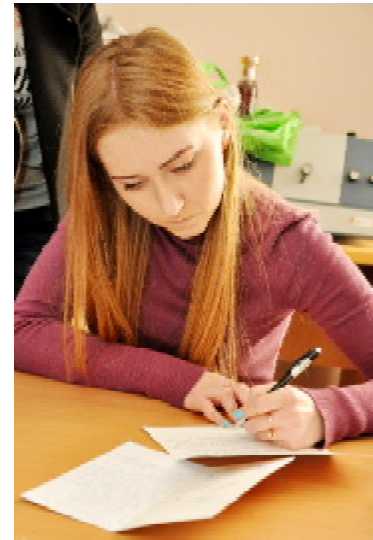
Миколі Винничуку в місто Артемівськ Великодній дарунок особисто доправив студент медичного факультету Михайло Бандрівський. Він поїхав до наших воїнів разом з групою волонтерів, які везли гостинці та виступали там з концертом. На

своєї сторінці у «Фейсбук» Михайло поділився враженнями від зустрічі: «На вулиці дме вітер, що аж у вухах дзвенить, а нам байдуже. Вкотре переконуємося, що лікар — безумовно, найбагродніша професія. Хотілося б більше поспілкуватися, але за браком часу ми повинні були поїхати. Усьому колективові ТДМУ вітання від Миколи Олександровича Винничука».

Незабутньою була для родини ТДМУ зустріч 27 квітня одного з мобілізованих колег Воло-

димира Марховського на залізничному вокзалі. Його зустріли з квітами та великоднім кошиком. «Володимир розповів нам, що ще в понеділок він та його побратими були вщент розбомблені й розбиті у лісі під Комін-

терновим. У його батальйоні загинули двоє воїнів, решта ж отримали відпустку на 20 днів. Через постійні ворожі обстріли не було можливості добратися волонтерам, тому бійцям не вистачало їжі. Всі ми були схвилювані до сліз його розповіддю та побаченням відео. Бажаємо нашим захисникам сили й мужності, здоров'я і віри. Христос воскрес — і в нашій країні буде кінець війни і запанує такий довгоочікуваний для всіх мир!» — додала Іванна Кернична.

Адміністрація університету висловлює подяку всім небаждужим представникам ТДМУ за їхнє чуйне серце та готовність прийти на допомогу іншим, а особливо нашим захисникам.

Яніна ЧАЙКІВСЬКА

ВОЛОНТЕРИ ТДМУ ЗІБРАЛИ КОШТИ ДЛЯ ОНКОХВОРИХ ДІТОК

Студенти-волонтери проекту «Повернемо щасливе дитинство онкохворим дітям» вранці 28 квітня зібралися в адміністративному корпусі ТДМУ. Вони одягнули футболки з логотипом проекту, які вдалося придбати завдяки фармацевтичній корпорації «Юрія-Фарм». Цей невеликий презент додав заряд позитивних емоцій юнакам і дівчатам, які трудилися на повну силу, за що висловлюємо подяку.

У кошики дбайливо склали великодні пасочки, святкові кекси та писанки і з погідним настроєм завітали у навчальні корпуси медичного університету.

Щиру подяку висловлюємо Надії Миколаївні Коцур та Марії Василівні Гарач за допомогу у випіканні смаколиків.

Волонтерів радо зустрічали всі. Кожен напередодні великого христовояського свята Воскресіння Христового хотів поласувати смачною випічкою та зробити свій добродієльний внесок у допомогу онкохворим діткам. Особли-

Назву найкращих волонтерів, які невтомно трудилися: Лілія Гарасимчук, Ясір Аль-Джумалі, Ірина Лиса, Романія Клос, Наргіз Джавадова, Богдан Вербець, Сара Аль-Руфає, Ольга Соркопуд, Тетяна Рзаєва, Катерина Дзецюх. Пишаємося вами й знайте: без вас творити добро було б неможливо.

Величезну подяку висловлюю наймолодшій волонтерці — Катерині Дзецюх. Як мама, пишася, що донька проявляє ініціативу для допомоги.

Чудова, оптимістична, позитивна жінка. Це про Оксану Столяр — маму Андрійка, який поборов непросту недугу. Саме вона своїм прикладом довела, що дива трапляються. Завдяки тому, що пані Оксана та вся її сім'я (і не лише) акумулювали власні зусилля, Андрійко — здоровий та тепер впевнено крокує до своєї мрії.

Наші волонтери подарували 80 великодніх пасок, 140 святкових кексів, 20 писанок. Збрали благодійних внесків на суму 7838 гривень 50 копійок, 100 доларів США та 20 злотих. Усі кошти передадуть на закупівлю медикаментів і виробів медичного призначення для пацієнтів гематологічного відділення Тернопільської дитячої міської комунальної лікарні.

Мама одного з маленьких пацієнтів зазначила: «Кожна зустріч з вами надихає на позитив і гарний настрій. Усі дітки довго під враженнями після вашого відвідування. Малеча ще досі згадує Ясіра, я рада що синочок має такого друга. Дякую вам».

Найменший прояв піклування створює неперервний ланцюжок взаємодопомоги. Вкотре в цьому переконуємося.

**Тетяна ДЗЕЦЮХ,
доцент ТДМУ**

ву подяку висловлюємо доцентів кафедри неврології, психіатрії, наркології та медичної психології Олені Петрівні Венгер за вишкіл нашої команди однокласників. Спасибі за теплий прийом і професорсько-викладацькому складу кафедри та працівникам відділень психоневрологічної лікарні.

Наступного року ТДМУ відзначатиме 60-ліття. Нині – це один із загальновишніх і найавторитетніших вишів в Україні, що готує лікарів різного профілю. На чотирьох факультетах навчаються понад три тисячі студентів, чи не половина з яких – іноземці. Педагогічний склад налічує понад 500 осіб: майже 80 професорів, 280 доцентів і кандидатів медичних наук. У методику навчання втілюють кращі досягнення європейських медичних ВНЗ.

Яким же був наш виш на початку заснування? Хто стояв біля його першоджерел? Яким було наше місто? Ці запитання спонукали мене – одного з перших студентів – поділитися спогадами про перші кроки становлення університету.

Відомо, що 12 квітня 1957 року уряд УРСР прийняв Постанову № 343 про заснування в місті Тернополі медичного інституту. Чи були для цього умови? Адже місто на 80 відсотків було зруйноване війною й лише почало підніматися з руїн. Населення Тернополя становило майже 40 тисяч осіб, діяла одна лікарня на 305 ліжок (нині – Тернопільська міська лікарня швидкої допомоги № 1).

Окрім цього, на той час уже діяли медичні інститути у Львові, Івано-Франківську, Чернівцях, Одесі, Вінниці, медичний факультет в Ужгородському університеті, які могли достатньо забезпечити наш край лікарями.

На Тернопіллі в ці часи, як загалом на всіх західноукраїнських землях, була особлива політична та соціально-економічна ситуація. Після масового знищення та виселення в Сибір місцевих мешканців, суцільної примусової колективізації, голодомору, більшовицька влада під тиском західних країн вирішила дещо пом'якшити національний гніт, показати перед світом «шляхетність» своєї національної політики. Слід віддати належне тодішньому керівникові області Г.І. Шевчуку, який зумів переконати центральне партійне керівництво замість запланованої партійної школи відкрити в місті медичний інститут.

Для розміщення навчальних корпусів інституту обласна рада виділила дві будівлі на Театральному майдані та майдані Волі – нині біологічний та адміністративний корпуси, а також два гуртожитки на вул. Руській, 41 та вул. Чехова, 3, які зараз також є навчальними корпусами. Міська рада забезпечила викладачів добротними квартирами в новозбудованому будинку на Театральному майдані.

Щодо перших тернопільських студентів – адже медичний інститут був першим вищим навчальним закладом міста – одну половину з них складали «стажники» (абітурієнти зі стажем), іншу – випускники середніх шкіл. За віком – від 1922 до 1941 року народження. Серед «стажників» переважали фельдшери, акушери, медсестри, демобілізо-

вані з армії та робітники. Багато з них мали сім'ї, деякі навіть з 2-3 дітьми.

Вступні іспити складали у школі № 3, адже у виділених під навчальні корпуси приміщення вели ремонтно-оздоблювальні роботи. Спочатку до складання допускалися нагороджені золотими медалями, далі – срібними та «п'ятипроцентники» (5% від випускників середніх медичних навчальних закладів, які мали право здобувати вищу освіту зразу після закінчення), потім – решта абітурієнтів. «Стажники» користувалися пільгами.

Комплектували другий та третій курс за рахунок переведення із сусідніх медичних інститутів вихідців з Тернопільської області та сусідніх областей, в яких не було медінститутів, а також студентів, що навчалися на педіатричних або санітарно-гігієнічних факультетах інших ВНЗ і мали бажання навчатися на лікувальному факультеті. За час навчання серед студентів складалася дружня та творча атмосфера – на молодших курсах випускники шкіл допомагали «стажникам», а на старших – навпаки.

Навчалися за старими підручниками, які передали з фондів медичних вишів України. Ставлення до навчання було надзвичайно сумлінне. Кожен, особливо «стажники», «гриз граніт науки» у повному сенсі цього

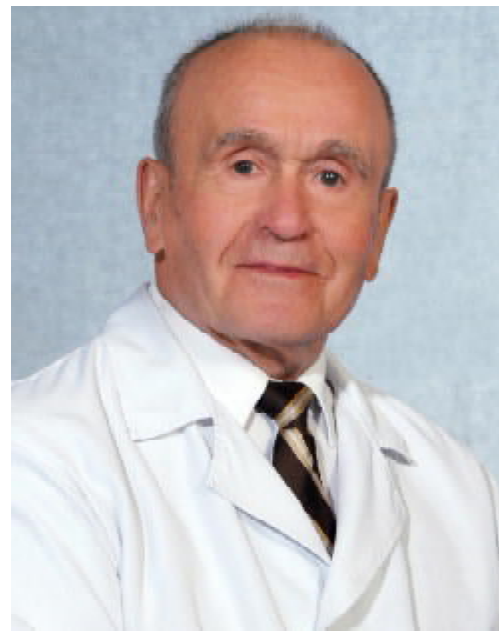
ВОНИ БУЛИ ПЕРШИМИ

зом МОЗ УРСР №307 від 13 квітня 1957 року виконання обов'язків директора Тернопільського державного медичного інституту покладено на кандидата медичних наук Петра Омеляновича Огія. Хто ж він? Що знаємо про цю людину? Зі спогадів рідної сестри Анни Омелянівни Огії та братової – Ніни Артемівни Огії, відомо, що народився Петро Омелянович 1917 року в селі Боровківка Дніпропетровської області у селянській родині. Відмовившись вступити до колгоспу та втративши внаслідок колективізації все нажите, батько не витримав знущань і наклав на себе руки. Мати, яка працювала прибиральницею у школі, залишилася сама з п'ятьма малолітніми дітьми. Після закінчення семи класів, роботи на металургійному заводі та навчання на робочому факультеті 1936 року Петро Омелянович вступив до Дніпропетровського медичного інституту. В перші дні війни студенти старших курсів відступили в Ставрополь і там, у місцевому медінституті, склали випускні іспити та їх розподілили у воєнні госпіталі. В Ставрополі він одружився з Лідією Іванівною, яка згодом в Тернополі працювала доцентом кафедри педіатрії. Після війни працював завідувачем районного відділу охорони здоров'я в м. Ківерці, навчався в аспірантурі та працював у міністерстві. Наступні п'ятнадцять років (з 1957 до 1973 рр.) – ректор нашого інституту.

За цей період проявилися небабиякі організаторські здібності першого ректора: побудовані морфологічний та спортивний

Через шість років функціонування ВНЗ (1963 року) вже працювали 32 кафедри, значно зріс відсоток викладачів з науковими ступенями. Так, кількість професорів зросла з одного до дванадцяти, доцентів і кандидатів медичних наук – з сімнадцяти до

доцент кафедри ортопедії та травматології, відмінник вищої школи, автор понад 100 наукових праць, монографій, навчальних посібників і 48 патентів на винаходи, лауреат обласного конкурсу «Людина року-2013», член Національної спілки письменників України, автор кількох художніх творів.

Василь ПРИШЛЯК, заслужений лікар України, доцент

сімдесяти. Відбувся третій випуск лікарів набору 1957 року.

Якими ж були досягнення перших випускників 1963 року? За даними анкет з ювілейних зустрічей (10-50 років), понад 80 відсотків випускників здобули вищу лікарську категорію, 20 відсотків нагороджені відзнакою «Відмінник охорони здоров'я», п'ятьом присвоєно почесне звання заслуженого лікаря України, більше двох десятків стали науковцями та викладачами, імена багатьох занесені у відомі наукові видання.

Гордістю нашого університету та й усієї медичної громадськості України, безсумнівно, є випускник 1963 року – Михайло Антонович Андрейчин, професор, завідувач кафедри інфекційних хвороб, член-кореспондент НАМН України, заслужений діяч науки і техніки України, президент Асоціації інфекціоністів України, головний редактор журналу «Інфекційні хвороби», голова Тернопільського Наукового товариства ім. Т.Г. Шевченка, лауреат Всеукраїнської літературно-мистецької премії ім. братів Лепких та обласного конкурсу «Людина року-2009».

Перші випускники домоглися чималих досягнень, вони впродовж своєї трудової діяльності займали різні значимі посади, отримали почесні звання, нагороди. Скажімо:

Файфура Василь Васильович – професор, завідувач кафедри патологічної фізіології, багаторічний проректор з навчальної роботи, заслужений діяч науки і техніки України, автор багатьох наукових праць, монографій, підручників. Має нагороди.

Березовський Орест Іванович –

доцент кафедри ортопедії та травматології, відмінник вищої школи, автор понад 100 наукових праць, монографій, навчальних посібників і 48 патентів на винаходи, лауреат обласного конкурсу «Людина року-2013», член Національної спілки письменників України, автор кількох художніх творів.

Мартинюк Петро Гаврилович – доцент, головний лікар психоневрологічної лікарні, відмінник охорони здоров'я, заслужений лікар України, нагороджений орденом «Знак пошани». Пришляк Василь Дмитрович – доцент кафедри шпитальної терапії, заслужений лікар України, відмінник охорони здоров'я, лауреат Національної медичної премії (2012р.), обласного конкурсу «Людина року-2012», автор і співавтор багатьох наукових праць та посібників.

Заводович Юрій Степанович – завідувач реанімаційним відділенням обласної дитячої лікарні, завідувач Тернопільським відділом охорони здоров'я, заслужений лікар України, лауреат обласного конкурсу «Людина року-2016».

Поміж випускників 1963 року, які живуть та працюють за межами України, – Шенкман Борис, професор, керівник наукової лабораторії в Ізраїлі.

Ще багатьох з перших випускників інституту, які працювали на керівних посадах, обласними спеціалістами, завідувачами відділеннями, головними лікарями, викладачами медуніверситетів і медучилищ, лікарями можна було б згадати за їх внесок у розвиток охорони здоров'я України.

Випускники 1963 року з вдячністю, навіть через десятиліття, згадують свою Alma mater і вчителів. До таких, поза всякими сумнівами, належать: проф. Огії П.О. – перший ректор університету, проф. Мартинюк А.Г. – проректор з навчально-наукової роботи, проф. Бергер Е.Н. – завкафедрою патологічної фізіології, проф. Гуде З.Ж. – завкафедрою біохімії, доц. Василенько А.В. – завкафедрою мікробіології, проф. Коморовський Ю.Т. – завкафедрою хірургії, проф. Кованов К.В. – завкафедрою нормальної фізіології, проф. Мельник І.О. – завкафедрою терапії, доц. Яременко І.І. – завкафедрою біології, проф. Ярош О.Є. – завкафедрою неврології, Беліков К.В. – головний лікар обласної лікарні та багато інших.

Курс зазнав значних втрат. Понад третина випускників уже відійшли у вічність. Тому висловлюємо щирі співчуття рідним своїх друзів-однокурсників, а також складаємо доземний уклін викладачам, які не дожили до поважного ювілею університету.

Василь ПРИШЛЯК, доцент, заслужений лікар України, випускник 1963 року

Випускники 1963 р.: Василь ПРИШЛЯК, Олександр ВІТЮК, Лариса АФОНІНА, Олександр БАЛАС, Орест ДЯЧУК, Олена ГЛУЩЕНКО, Василь ФАЙFUРА, Василь ПОЛИЩУК

вислову. Практика в майбутньому цілком це виправдала. В надбанні практичних навичок неоціненну користь приносили позаурочні чергування в лікарнях та виробнича практика після четвертого та на шостому курсах. Чимало студентів, у вільний від навчання час, підробляли в лікарнях та на швидкій допомозі.

Наказом по інституту №1 від 15 квітня 1957 року, згідно з нака-

корпуси, три гуртожитки, придбана база відпочинку в с. Більче-Золоте. У місті в цей час було побудовано обласні клінічну та дитячу лікарні, психоневрологічну лікарню, протитуберкульозний диспансер з лекційними аудиторіями. Студенти допомагали тернополянам у розбудові міста – перших корпусів обласної лікарні, міського стадіону, парку ім.Т.Шевченка.

1 травня виповнилося 70 років ветерану ТДМУ, професору Петрові Петровичу КУЗІВУ.

Вельмишановний Петре Петровичу!

Сердечно вітаємо Вас з 70-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після восьми років практичної лікарської роботи, успішно пройшли 28-літній трудовий шлях: спочатку старшого лаборанта кафедри пропедевтичної терапії, згодом – асистента, доцента, професора

кафедри шпитальної терапії, яку очолювали впродовж десяти років, а останні два роки – завідувача, професора кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії.

Після припинення науково-педагогічної діяльності в ТДМУ Ви впродовж семи років працювали головним лікарем санаторію-профілакторію та професором кафедри безпеки життєдіяльності Тернопільського національного економічного університету, реалізуючи великий досвід і творчий потенціал.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників

першого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-терапевта, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Петре Петровичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, життєвого оптимізму, доброти, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили,

Щоб довгі літа плечей не схилили,

Щоб спокій і мир панували на світі,

Щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

5 травня виповнюється 60 років старшому викладачу кафедри медицини катастроф та військової медицини, директору студмістечка ТДМУ Юрію Степановичу БАЛАБАНУ.

Вельмишановний Юрію Степановичу!

Сердечно вітаємо Вас з 60-літтям!

Після чотирьох років навчання в ТДМУ, завершення навчання на військово-медичному факультеті Саратовського медичного інституту, 19-ти років служби у військах, у Тернопільському медичному університеті імені І.Я. Горбачевського Ви успішно пройшли понад 18-літній трудовий шлях старшого викладача кафедри медицини катастроф та військової медицини. Особливо цінуємо понад восьмирічний період Вашої діяльності директором студмістечка, де реалізовується Ваш талант організатора та вихователя студентської молоді.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників другого покоління, військового лікаря, досвідчено-

го педагога за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановний Юрію Степановичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, доброти, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай сміється доля, мов калина в лузі,

У родиннім колі, серед вірних друзів.

Хай крокують поруч вірність і кохання,

Хай здійсняться мрії і усі бажання!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

9 травня відзначила ювілейний день народження доцент кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії ТДМУ Надія Зіновіївна ЯРЕМА.

Вельмишановна Надіє Зіновіївно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом, після п'яти років практичної лікарської роботи, успішно пройшли 32-літній трудовий шлях: спочатку клінічного ординатора, асистента, доцента кафедри шпитальної терапії і внутрішньої медицини № 1, а останні 11 років – доцента кафедри пропедевтики внутрішньої медицини та фтизіатрії.

Колектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників другого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-терапевта, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Заслуговує на увагу Ваша громадська діяльність, зокрема, як завуча кафедри впродовж 10 років, голови комісії з оцінюван-

ня студентських тестових семестрових іспитів, куратора студентських груп, лектора товариства «Знання», голови Тернопільської обласної організації Всеукраїнського жіночого товариства імені Олени Теліги, члена обласної організації Української народної ради, відповідального секретаря обласної організації Всеукраїнського лікарського товариства, члена профкому університету.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені Почесною грамотою Міністерства охорони здоров'я України, грамотами Тернопільської обласної держадміністрації та Всеукраїнського лікарського товариства, подяками ректора університету.

Ваші порядність, інтелігентність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Надіє Зіновіївно, міцного здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, доброти, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай добром наповнюється хата,

Достатком, щирістю і сонячним теплом.

Хай буде вірних друзів в ній багато,

Прихильна доля огорта крилом!

Ректорат ТДМУ імені І.Я. Горбачевського

КВІТУЄ ТРАВЕНЬ В ЇЇ ДОЛІ

Кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією ТДМУ щиро вітає з прекрасною датою життя кандидата медичних наук, доцента Віру Василівну СТЕЦЕНКО.

1978 року Віра Василівна закінчила Тернопільську середню школу № 10. До вступу в Тернопільський державний медичний інститут працювала лаборантом на кафедрі неорганічної хімії вищезазначеного закладу, санітарною станцією швидкої допомоги м. Тернополя. 1981-1987 рр. навчалася у Тернопільському державному медичному інституті, який закінчила з відзнакою за спеціальністю «Лікувальна справа». Після закінчення інституту з 1987 до 1991 року навчалася в клінічній ординатурі на базі цієї ж кафедри.

1991 року В.В. Стеценко була прийнята на посаду старшого лаборанта кафедри дитячих хвороб Тернопільського державного медичного інституту, а в грудні 1991 року вступила на навчання до заочної аспірантури за спеціальністю «Педіатрія» на цій же кафедрі. Саме цей час став стартовим майданчиком для планування дисертаційної роботи, написання перших з великого списку наукових публікацій теперішнього доцента. У листопаді 1994 року в спеціалізованій вченій раді при Київському науково-дослідному інституті педіатрії, акушерства та гінекології Національної академії наук Ук-

раїни захистила кандидатську дисертацію на тему «Обґрунтування призначення ентеросорбентів в реабілітаційній терапії недоношених немовлят». З 1994 до 2003 року Віра Василівна працювала асистентом кафедри педіатрії Тернопільського дер-

жавного медичного інституту, з березня 2003 р. – на посаді доцента кафедри дитячих хвороб. З червня 2004 р. і дотепер працює доцентом кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією № 1 ТДМУ імені І.Я. Горбачевського.

Стеценко Віра Василівна є консультантом відділення для недоношених новонароджених, реабілітації дітей з порушенням нервової системи Тернопільської

обласної клінічної лікарні, обласного перинатального центру «Матері і дитини».

Віра Василівна – автор понад 150 наукових праць і співавтор двох навчальних посібників. Основними напрямками її наукової діяльності є вивчення впливу несприятливих факторів навколишнього середовища на стан здоров'я дітей, проблеми дітей раннього віку, раціональне харчування та проблеми грудного вигодовування, проблеми клінічної генетики. Постійно готувала студентів для участі у всеукраїнських студентських олімпіадах з медичної генетики та педіатрії, серед яких є призери.

Доцент В.В. Стеценко відповідальний викладач за організацію навчального процесу на 5 курсі. За роки роботи у ТДМУ проявила себе висококваліфікованим спеціалістом як у клінічній, так і в педагогічній діяльності, користується повагою та авторитетом у викладачів і студентів, родичів своїх маленьких пацієнтів.

Віро Василівно, Ваші колеги з кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією вітають Вас з вагомим ювілеєм. Нехай доля посилає Вам добро й щастя, міцне здоров'я та доста-

ток, а віра, надія та любов будуть вірними супутниками на Вашому життєвому шляху. Нехай тепло і затишок родинної оселі надійно захищає Вас від негараздів, а в майбутньому на Вас чекає ще багато наповнених новими досягненнями і земними радощами років! Живіть довго, у щасті та благополуччя!

Кафедра дитячих хвороб з дитячою хірургією

